

FTPN

FORBUNDET FOR TRANSPERSONER I NORGE

Postboks 6698 St. Olavs plass
0129 OSLO
tlf. 4560 90 900
epost: post@ftpn.no
web: www.ftpn.no
org.nr. 984 204 604

HØRINGSUTTALELSE FRA FTPN: Forslag til lov om endring av juridisk kjønn

Forbundet for Transpersoner i Norge (FTPN) ser svært positivt på Helse- og Omsorgsdepartementets forslag til lov om endring av juridisk kjønn samt forslag til forbedringer i helsetilbudet for transpersoner.

FTPN støtter fullt ut departementet når det sier at det ikke er behov for en refleksjonsperiode fra når søknad om endring av juridisk kjønn sendes frem til søknad innvilges. De fleste som lever med kjønnsinkongruens eller har et ambivalent forhold mellom tildelt kjønn og egen kjønnsidentitet, opplever dette som en realitet allerede fra 3-5 års alderen. På denne bakgrunn vil en refleksjonsperiode oppleves som unødvendig. I tillegg vil den kunne medføre en form for mistillit, som om søkeren ikke er seriøs. FTPN vil hevde at de som kommer til å benytte seg av tilbudet om å endre juridisk kjønn uten ønske om psykiatrisk utredning og kastrering, vil være ferdig reflektert når søknaden sendes.

Bare de som lever med kjønnsambivalens/kjønnsinkongruens, vet hvor uhyre slitsomt og stressende det er å ikke kunne uttrykke seg i forhold til riktig kjønnsidentitet. I dagens Norge har man ikke annet alternativ enn å prøve å leve i det foretrukne kjønnsuttrykket, men hele tiden bli stigmatisert og ydmyket når ID-papirene ikke stemmer overens med utseendet.

FTPN støtter også departementets forslag som sier at det skal være mulig å endre tilbake til opprinnelig juridisk kjønn dersom personen senere skulle angre på valget.

FTPN støtter departementets forslag om 16-års aldersgrense for selvbestemt juridisk kjønn.

Nedre aldersgrense for endring av juridisk kjønn er i departementets forslag satt til 7 år (med godkjenning fra foreldre/foresatte). FTPN ser ikke behovet for en slik nedre aldersgrense. Den bør uansett ikke settes høyere enn til innskrivingstidspunkt for skolestart som foregår i desember året før. Dermed kan barnet slippe å bli utsatt for ekstra påkjenning/stigmatisering ved å måtte vente til etter skolestart for å få endret juridisk kjønn.

FTPN ønsker også å tilføye følgende til høringsuttalelsen:

I Norge fødes årlig rundt 300 barn med ulike grader av genital misdannelse. Om lag 10 – 12 av disse har uvanlige genitalia hvor kjønnnet ikke kan eller bør fastsettes umiddelbart etter fødselen. Denne tilstanden omtales som “forstyrrelser i

2.

kjønnsutvikling" / "Disorders of sex development" (DSD) også kalt intersex og pseudo/hermafroditisme. For disse, og for andre transpersoner som ikke kan eller vil identifisere seg som mann eller som kvinne, vil det derfor være særdeles viktig å kunne krysse av for et tredje alternativ i pass og ID-papirer.

FTPN støtter på denne bakgrunn ekspertutvalgets forslag om å utrede et slikt tredje alternativ. Forbundet vil presisere at dette ikke bør benevnes det "tredje kjønn", slik det ofte blir gjort i media, men må fremstå som et reelt alternativ til M (Male) eller F (Female) i pass og ID-papirer. Dette er allerede innført i flere land. I 2013 anerkjente Tyskland offisielt kategorien "Det tredje kjønn" markert med "X" på fødselsattester for intersex spedbarn. Dermed blir intersexmennesker gitt muligheten til selv å bestemme sitt juridiske kjønn når de når voksenalder.

I Danmark ble det i 2014 mulig å få "X" som kjønnsbetegnelse i pass kun ved å avgi skriftlig erklæring begrunnet i en opplevelse av å tilhøre det andre kjønn. I Nepal, India, Pakistan, Bangladesh, Australia og New Zeeland er også dette kommet i orden.

Det vil derfor være hensiktsmessig om også Norge gjør det mulig å benytte bokstaven "X" som et tredje alternativ for kjønnsmarkør i pass og andre ID-papirer.

Oslo 26.oktober 2015

Styret i Forbundet for transpersoner Norge